

OSNOVNA ŠOLA VENCLJA PERKA
Ljubljanska 58 a, 1230 Domžale
tel: 01/729-83-00
faks: 01/729-83-20
e-naslov:
os.vp-domzale@guest.arnes.si

SAMOEVALVACIJSKO POROČILO V ŠOLSKEM LETU 2023/2024

UČNE NAVADE UČENK IN UČENCEV OŠ VENCLJA PERKA

Pripravili:

Amra Bektešević, univ. dipl. ped.

mag. Aljoša Dornik, univ. dipl. psih.

Bojana Vodnjov, univ. dipl. soc. ped.

Ravnateljica:

mag. Maša Mlinarič, univ. dipl. ped.

KAZALO

1. UVOD	3
1.1. Pomen in vloga samoevalvacije	3
1.2. Učne navade	3
1.2.1. Kako se oblikujejo učne navade?	4
1.2.2. Učne navade v praksi.....	5
1.3. Zakaj so učne navade sploh pomembne?	5
1.4. Dejavniki učenja.....	6
1.5. Cilj samoevalvacije	6
2. METODOLOGIJA	8
2.1. Časovni potek samoevalvacije	8
2.2. Metode dela	8
2.3. Obdelava podatkov.....	8
3.1. Ugotavljanje doživljanja učnih navad	9
3.2. Ugotavljanje organizacije učenja	10
3.2.2. Poraba časa za šolske obveznosti	11
3.2.3. Učenje za ustno in pisno ocenjevanje znanja	12
3.2.4. Urnik učenja	12
3.2.5. Šolske potrebsčine.....	14
3.2.6. Urejenost zvezkov	14
3.3. Učno delo in uspeh.....	15
3.3.1. Način učenja	15
3.3.2. Pomembnost ocen.....	16
3.3.3. Motivacija za učni uspeh	16
3.4. Ovire pri učenju.....	18
3.5. Reševanje težav med učenjem.....	20
4. UGOTOVITVE IN POGLED NAPREJ	22
5. POVZETEK	27
5. LITERATURA	28
6. PRILOGA.....	29
6.1. Vprašanja za učence	32
6.2. Vprašanja za učitelje	34
6.3. Vprašanja za starše.....	36

1. UVOD

1.1. Pomen in vloga samoevalvacije

Samoevalvacijsko poročilo o učnih navadah v osnovni šoli predstavlja sistematičen pristop k analizi ter oceni učnih praks, ki vplivajo na delovne navade učencev. Poročilo se osredotoča na raziskovanje, analizo in interpretacijo različnih vidikov, ki vplivajo na produktivnost, odnos do učenja ter dosežke učencev v šolskem okolju.

Poročilo se pripravi letno v skladu z 49. členom ZOFVI. Njegova vsebina je obravnavana na Svetu zavoda, Svetu staršev in celotnem učiteljskem zboru. Namen poročila je pregled nadzora izvajanja dejavnosti in uresničevanja zastavljenih ciljev. Na podlagi dobljenih rezultatov se oblikujejo zaključki in ukrepi, s katerimi bi bilo smiselno izbrano področje še izboljšati.

Sledeče samoevalvacijsko poročilo je pripravljeno na podlagi odgovorov na anketne vprašalnike, ki smo jih pripravili za učence od 4. – 9. razreda, učitelje na šoli in starše, poročilo je torej pripravljeno na podlagi triangulacije.

1.2. Učne navade

Vsi ljudje se ne učijo enako hitro in učinkovito, med nami so velike razlike. Nekdo bo določeno učno gradivo predelal v nekaj dneh, spet drug se mora učiti več mesecev. V šolah se te razlike pokažejo zelo hitro.

Učne navade igrajo ključno vlogo v procesu učenja, saj oblikujejo vzorce in vedenjske strategije, ki vplivajo na učenčev uspeh. Te navade vključujejo vztrajnost, organizacijo, odgovornost, samoiniciativnost, sodelovanje in kritično razmišljanje. Učenci, ki razvijejo pozitivne učne navade naj bi bili bolj osredotočeni, samozavestni in pripravljeni sprejemati izzive, ki jih prinaša učenje.

Vzpostavitev trdnih učnih navad v osnovni šoli je ključnega pomena, saj učenci gradijo temelje za nadaljnje izobraževanje in kasnejše izzive v življenju. Vendar pa se učne navade ne razvijejo samodejno. Potrebno je ustvariti učno okolje, ki spodbuja in podpira njihov razvoj. To pa zahteva celovit pogled na šolske dejavnike, učni načrt, poučevanje, ocenjevanje, odnose v razredu, podporo staršev ter vlogo samih učencev pri sprejemanju lastne odgovornosti za učenje.

Učenje o učenju oz. pridobivanje učnih navad je ena od ključnih življenjskih spretnosti oz. sposobnosti, ki jih otrok mora razvijati v času pred vstopom v šolo in med samim šolanjem.

Privzgojene delovne navade (navajanje na urejenost sobe, pospravljanje in skrb za lastne igrače,...) tekom šolanja sčasoma prerastejo tudi v učne navade. Le te so še dodatno preplet učnih pristopov in učnih spretnosti.

Učne navade v šoli se nanašajo na:

1. **Urejenost in organizacija:** svojih šolskih potrebščin ter nalog. Pomembno je, da imajo učenci vse potrebno pri sebi (tako doma kot v šoli) in da so njihovi šolski zvezki in mape urejeni.
2. **Časovno upravljanje:** učne navade vključujejo tudi spretnosti časovnega upravljanja. Učenci se morajo naučiti razporejati čas za različne naloge, tako da lahko uspešno opravljajo svoje šolske obveznosti, hkrati pa imajo dovolj časa za druge dejavnosti.
3. **Koncentracija in osredotočenost:** pomembno je, da učenci razvijejo navade osredotočenosti na učenje med poukom in pri izvajanju domačih nalog. Zmožnost ostati osredotočen na določeno nalogo je ključna za učinkovito učenje.
4. **Učenje in učne strategije:** Učenci se učijo različnih učnih strategij, ki jim pomagajo pri učenju in zapomnitvi gradiva. To vključuje uporabo shem, zapisovanje pomembnih informacij, ponavljanje in druge tehnike.
5. **Sodelovanje in komunikacija:** Učne navade vključujejo tudi sodelovanje s sošolci in učitelji ter aktivno sodelovanje v razredu. Komunikacija z učitelji in sošolci je ključnega pomena za razumevanje gradiva in reševanje morebitnih težav.
6. **Samoiniciativnost in odgovornost:** Učenci se učijo prevzemanja odgovornosti za svoje učenje in naloge. Razvijanje samoiniciativnosti jih spodbuja k aktivnemu učenju in reševanju težav.
7. **Vztrajnost in trdo delo:** Pozitivne učne navade vključujejo tudi vztrajnost in trdo delo pri premagovanju ovir ter doseganju ciljev.

1.2.1. Kako se oblikujejo učne navade?

Učne navade se razvijajo sčasoma in nanje vplivajo tako starši, učitelji kot tudi učenec sam. Pomembne so predvsem za doseganje dobrih rezultatov ob ekonomičnem trošenju časa in energije. Učne navade omogočajo uspešno učenje brez odvečnega napora. Gre se predvsem za ureditev prostora in časa za učenje.

Učne tehnike predstavljajo učinkovite načine učenja, ki se izvajajo ob uporabi različnih učnih pripomočkov, kot so sredstva za pisanje, učbeniki itd., ter so ključne pri izvajanju dejavnosti, ki sestavljajo osnovni učni proces - kot na primer zapisovanje po razlagi ali učenje iz učbenika. Besedne spretnosti, kot so govorno izražanje, branje, pisanje in osnovne računske operacije, predstavljajo temelj učnih tehnik, kjer vsaka spretnost vključuje številne enostavne in kompleksne sestavine. Metode učenja, ki so že preverjene in učinkovite, pa nam omogočajo, da pridobivamo znanje na strukturiran in ciljno usmerjen način (Maretič Požarnik, 1988, str. 48 - 49).

Učenje postane uspešno, ko ustvarimo primerno oblikovano učno okolje. To okolje omogoča učečemu se ustrezne socialne stike ter po potrebi tudi izolacijo, zagotavlja zadostno opremljenost z učnimi sredstvi in pripomočki ter ustrezne fizikalne značilnosti, kot so dovolj

svetlobe, primerna temperatura in zaščita pred hrupom. Racionalna raba razpoložljivega časa pa je ena najpomembnejših učnih navad. Za učenca z dobrimi učnimi navadami je značilno, da si skuša že v šoli čim več zapomniti, učenju nameni dovolj časa in ta čas primerno razporedi in da je medtem res skoncentriran na svoje delo (Maretič Požarnik, 1988, str. 48 - 49).

Učne navade se oblikujejo v integraciji različnih dejavnikov in nanje vplivajo:

- a) starši: s spodbudami, z vzorom in z motiviranjem otroka;
- b) zaposleni v šoli/učitelji: s prilagajanjem metod dela pri pouku in posredovanju snovi ter zahtevah domače naloge;
- c) učenec sam: s svojimi edinstvenimi osebnostnimi lastnostmi učenec oblikuje svojo motivacijo in odnos do učenja. Pomembno je, ali učenje dojema kot vrednoto in si zanj prizadeva. Ključno je tudi, kako si organizira čas za učenje, igro in čas zase. Prav tako je pomembno, kako se organizira prostor za učenje in ali pozna svoje sposobnosti ter jih uspešno izkorišča. Vse te sestavine igrajo ključno vlogo pri oblikovanju učnega procesa ter vplivajo na učenčevo uspešnost in zadovoljstvo pri doseganju ciljev.

1.2.2. Učne navade v praksi

Primeri kako otrokom privzgojiti dobre učne navade so sledeči:

- sprotno učenje in delanje domačih nalog,
- učenje ob istem času,
- urejenost učnega prostora,
- učenje po delčkih z odmori,
- uporaba planerja, beležke, koledarja,
- naučiti biti pripravljen žrtvovati prosti čas,
- si upati poiskati pomoč, kadar je potrebno,
- se znati in upati nagraditi.

1.3. Zakaj so učne navade sploh pomembne?

Velik del našega življenja je sestavljen iz aktivnosti na katere smo navajeni in jih delamo avtomatizirano. To pomeni, da zanje ne porabimo veliko energije in navora (npr. umivanje zob, tuširanje ipd.). Vse aktivnosti pa terjajo svoj čas in redno ponavljanje, da postanejo navade. Smiselno je tudi postopno uvajanje nove navade, saj lahko po drugi strani prehitro naletimo na odpor. Podobno je z učenjem.

Npr. v kolikor redno učenje in skrb za šolsko snov ni navada, je smiselno, da se začne s krajšimi intervali učenja oz. dela za solo (npr. 20 min) in se le ta sčasoma podaljšuje. Pomembno je, da delo za solo postane navada, torej, da postane ta čas nekaj »normalnega«.

Usvojene navade prinašajo dvojno korist. Ko posameznik pridobi novo navado, se poleg koristi, ki jih ta navada prinaša, okrepi tudi njegova volja. Usvajanje koristnih navad je ključno za razvoj samodiscipline in boljše upravljanje s samim seboj. Dobre učne navade igrajo

pomembno vlogo pri izboljšanju šolske učinkovitosti in uspešnosti. S tem ko posameznik vzpostavi redne in učinkovite učne rutine, mu je omogočeno, da bolj učinkovito uči in doseganje zastavljenih ciljev postane lažje dosegljivo.

1.4. Dejavniki učenja

Dejavnike učenja delimo na tiste, ki so v učencu samem – **notranji dejavniki** in na dejavnike v učenčevem okolju (družinskem in šolskem okolju) – **zunanji dejavniki**.

Glavne skupine notranjih dejavnikov:

- **Fiziološki dejavniki učenja** izvirajo iz učenčevega telesnega stanja, zdravja in počutja (npr. splošni nivo energije in kondicije, stanje čutil, funkcioniranje živčnega sistema, psihomotorična oziroma senzomotorična koordinacija).
- **Psihološki dejavniki učenja** izvirajo iz učenca (npr. sposobnosti za učenje, predznanje, motivacija, učne navade, interes za snov, učni tipi in osebnostne značilnosti učečega).

Zunanji dejavniki pa so predvsem:

- **Fizikalni dejavniki** izvirajo iz okolja (npr. vreme, osvetlitev, hrup, temperatura, urejenost delovnega prostora).
- **Družbeni ali socialni dejavniki** izvirajo iz ožjega in širšega učenčevega družbenega okolja (npr. družina, šola, širše družbeno okolje).

1.5. Cilj samoevalvacije

Glede na zgornji teoretični uvod lahko vidimo, da postanejo učne navade zelo pomembne že v zgodnjih letih šolanja. Pomembne so za učni uspeh, za lažje soočanje z morebitnim neuspehom, zelo pomembne in cenjene pa so tudi kasneje v življenju.

Glede na visok procent učencev z različnimi učnimi težavami na naši šoli (konec šolskega leta 2022/2023 kar 29% vseh učencev), smo se odločili, da preverimo kakšne učne navade imajo učenci. Pregled stanja smo naredili tako med učenci (4. - 9. razreda) in njihovimi učitelji, kot tudi med starši, ločeno po razredih.

Zanimalo nas bo, ali imajo učenci oblikovane učne navade (ter kakšne so), ali imajo določen urnik, ki je namenjen učenju/domačim nalogam, kako skrbijo (če skrbijo) za urejenost svojih pripomočkov, s katerimi ovirami se srečujejo pri učenju in kako jih premagujejo ter kakšno vlogo imajo pri tem starši ter učitelji.

Glavni cilji bodo torej:

Primerjati kako učenci dojemajo svoje učne navade in kakšne v resnici so. Torej:

CILJ 1: Ugotoviti subjektivno doživljanje učnih navad.

CILJ 2: Ugotoviti organizacijo učencev glede učnega dela.

CILJ 3: Ugotoviti skrb/stališča/vrednostna stališča učencev glede učnega dela in uspeha.

CILJ 4: Ugotoviti ovire za premagovanje izzivov pri učenju.

CILJ 5: Ugotoviti strategije za premagovanje izzivov pri učenju.

Vse cilje bomo primerjali z odgovori tako učencev, staršev kot tudi učiteljev. Zanima nas ali obstaja razmak med ovrednotenjem različnih postavk in če obstaja – kakšen je.

Namen samoevalvacijskega poročila je primerjati učne navade učencev iz vseh treh zornih kotov. Vidik učitelja kot podajalca znanja, vidik učenca kot nekoga, ki mu je to znanje podano in vidik staršev v vlogi usmerjevalcev, pomoči ter podpore.

2. METODOLOGIJA

2.1. Časovni potek samoevalvacije

V letošnjem šolskem letu 2023/2024 smo načrtovali samoevalvacijski vprašalnik, ga dali v reševanje uporabnikom (učenci, učitelji in starši) ter analizirali zbrane podatke, ugotovitve in zaključki pa bodo posredovani vsem trem deležnikom: učiteljem in staršem v okviru rednih srečanj ter učencem na razrednih urah.

V šolskem letu 2024/2025 bomo izvajali načrtovane dejavnosti za izboljšanje učnih navad učencev.

2.2. Metode dela

Samoevalvacijsko poročilo je nastalo na podlagi triangulacije. Za učence, razrednike in starše smo pripravili vprašalnik o učnih navadah učencev, ki so prilagojena njihovi vlogi z enakim namenom in ciljem. .

Z učenci od 4. do 9. razreda smo izvedli spletni vprašalnik, ki je vseboval odprti in zaprti tip vprašanj. Za učitelje in starše smo prav tako izvedli spletni vprašalnik: dobili so posredovano e-povezavo do spletnega vprašalnika in ga do označenega roka izpolnili. Učenci prve triade (1. do 3. razred) so pod vodstvom razredničark skupaj izpolnili zbirnik glede njihovih učnih navad.

Spletni vprašalnik so učenci od 4. do 9. razreda reševali vsak zase v skupini (po razredih) med poukom v decembru 2023, v računalniški učilnici. Reševanje vprašalnika so vodili šolski svetovalni delavci.

Spletni vprašalnik namenjen učiteljem in staršem so učitelji in starši reševali v decembru 2023 in začetku januarja 2024.

Spletni vprašalnik za učence je rešilo 382 učencev. Spletni vprašalnik za učitelje je rešilo 56 učiteljev. Spletni vprašalnik za starše je rešilo 150 staršev.

2.3. Obdelava podatkov

Obdelava podatkov je potekala v spletnem okolju 1ka. Podatke za vsak cilj smo primerjali glede na odgovore, ki so jih podali učenci, starši in učitelji. Rezultati so podani glede na zastavljene cilje.

3. REZULTATI IN GLAVNE UGOTOVITVE

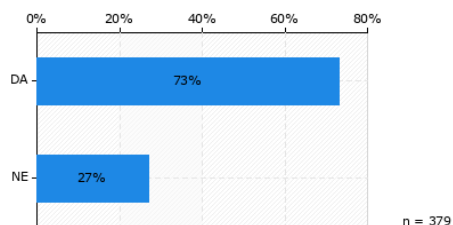
3.1. Ugotavljanje doživljanja učnih navad

S prvim ciljem smo preverjali **doživljanje učnih navad pri učencih.**

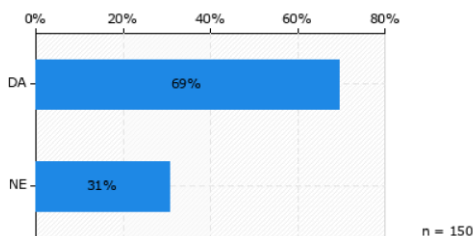
Učence prve triade smo povprašali, kaj so učne navade oz. kaj doma naredijo za šolo. Učenci prvega razreda odgovorijo, da pišejo abecedo, številke, starši jim zastavijo račune, berejo, povadijo pravljico, pesmico za bralnega palčka, ustvarjajo risbice, ošilijo barvice in pokažejo staršem beležko. Učenci drugega razreda poleg že zapisanega izpostavijo še, da doma vadijo pisanje (pisane črke) in pregledajo ter pripravijo torbo za naslednji dan. Tudi učenci 3. razreda navajajo podobne odgovore kot prvošolci in drugošolci, s tem da oni bolj izpostavijo opravljanje oz. dokončanje domače naloge, vadenje poštevanke in ponavljanje oz. utrjevanje obaravnavane učne snovi.

V drugi in tretji triadi (4. do 6. razred) 73% učencev meni, da imajo redne učne navade (graf 1): v drugi triadi kar 89% učencev navaja, da imajo redne učne navade, v tretji triadi pa 56% učencev meni, da so njihove učne navade redne. Z naraščanjem starosti učenci zaznavajo, da pri njih padajo redne oz. dobre učne navade.

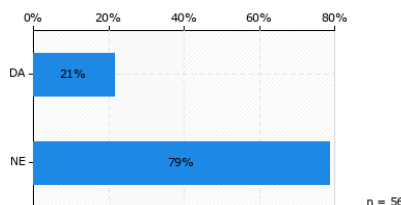
Podobno menijo tudi starši: 69% staršev meni, da imajo njihovi otroci redne učne navade. Učitelji menijo dosti drugače: le 21% učiteljev meni, da imajo učenci redne učne navade.

Graf 1: učne navade – odgovori učencev

Graf 2 : učne navade – odgovori staršev

Graf 3: učne navade – odgovori učiteljev

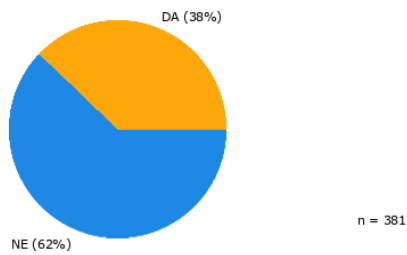
3.2. Ugotavljanje organizacije učenja

Z drugim ciljem smo **preverjali organizacijo učencev glede učnega dela**: sprotno učenje, način učenja, poraba časa za različne šolske obveznosti in ocenjevanja, urnik učenja, šolske potrebščine, urejenost zvezkov.

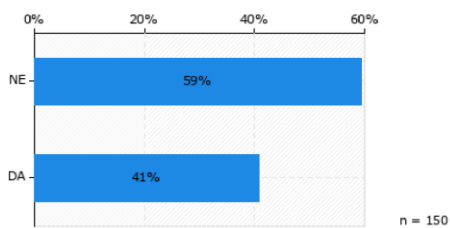
3.2.1. Sprotno učenje

38% učencev meni (graf 4), da se učijo vsak dan sproti: od tega 55% učencev druge triade meni, da se učijo vsak dan sproti, v tretji triadi pa tako menijo le 18% učencev.

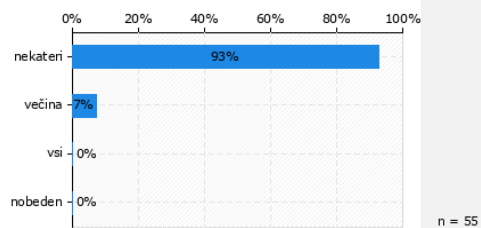
41% staršev meni, da se njihov otrok uči sproti, učitelji pa so to podali v opisni kategoriji nekateri učenci se učijo vsak dan sproti (tako meni 93 % učiteljev). **S starostjo pada sprotno učenje.**

Graf 4: sprotno učenje - učenci

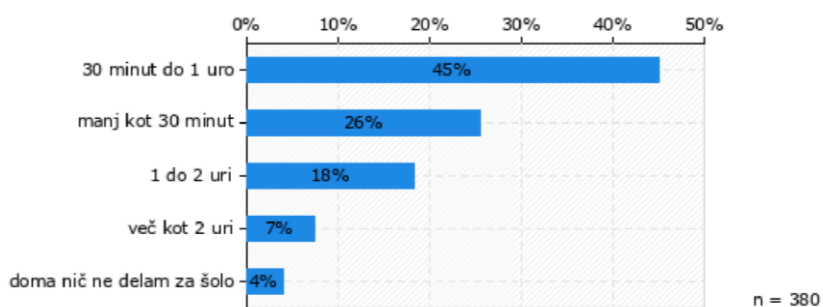
Graf 5: sprotno učenje – starši

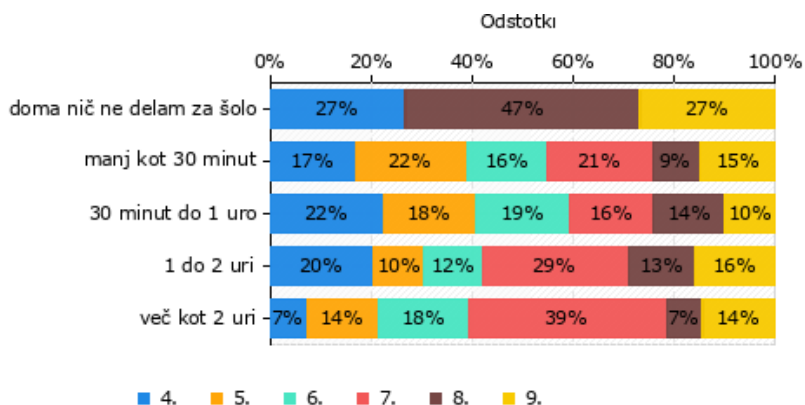
Graf 6: sprotno učenje – učitelji

3.2.2. Poraba časa za šolske obveznosti

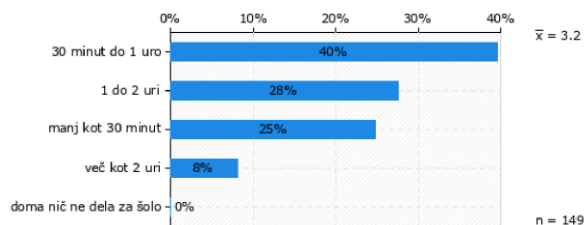
45% učencev meni, da porabijo za šolske obveznosti (domače naloge,...) 30 minut do 1 ure dela na dan: v drugi triadi je takšnih učencev 52%, v tretji triadi je učencev 38%. Podobno meni tudi 40% staršev – da se njihov otrok uči v povprečju 30 minut do 1 ure na dan. Prav tako meni 44% učiteljev.

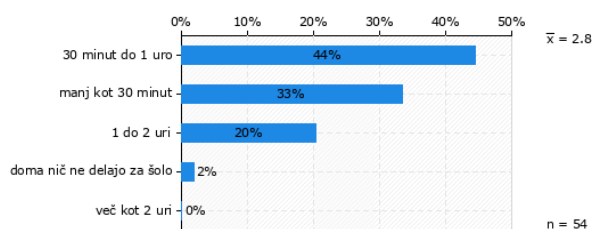
Graf 7: poraba časa za šolske obveznosti - učenci

Graf 8: poraba časa za šolske obveznosti - učenci po razredih

Graf 9: poraba časa za šolske obveznosti - starši

Graf 10: poraba časa za šolske obveznosti - učitelji

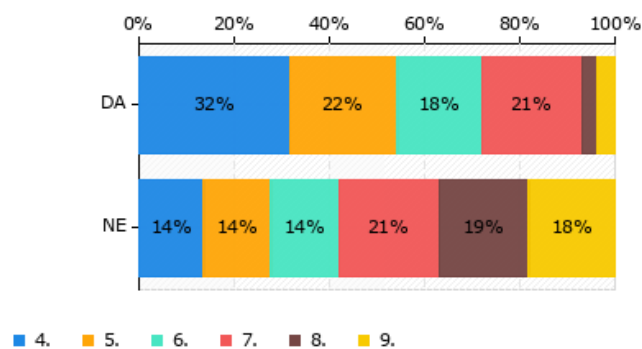
3.2.3. Učenje za ustno in pisno ocenjevanje znanja

Večina učencev, 45%, se začne učiti za ustno ocenjevanje znanja 2-4 dni prej. Enako velja za pisno ocenjevanje znanja: dobra tretjina učencev se uči 2-4 dni prej in druga tretjina vsaj 1 teden prej.

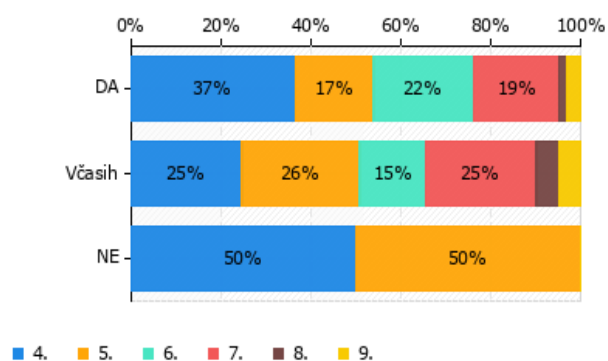
Obenem meni okoli 70% učiteljev in okoli 50% staršev, da se začnejo učenci učiti za ustno in pisno preverjanje 2 do 4 dni prej.

3.2.4. Urnik učenja

Tretjina učencev (34%) meni, da imajo svoj urnik učenja: 47% učencev 2. triade in 20% učencev 3. triade (glej graf 11 in graf 12). Tisti učenci, ki so odgovorili, da imajo določen urnik za učenje, so odgovarjali še na vprašanje, če se držijo tega urnika: polovica učencev se ga drži, druga polovica učencev se ga drži občasno.

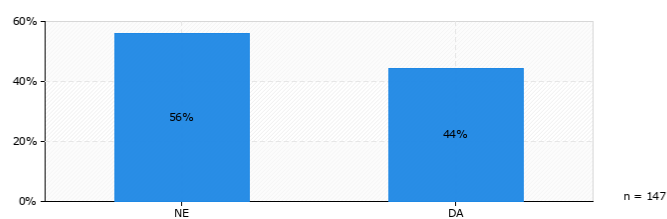

Graf 11: urnik učenja - učenci, po razredih

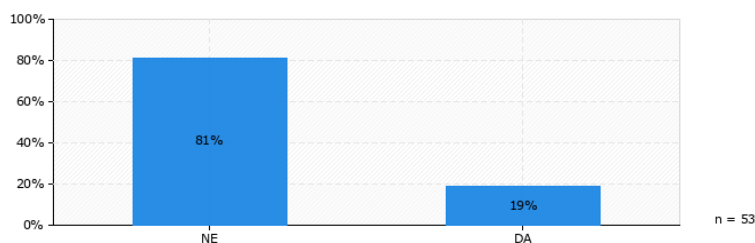

Graf 12: realizacija urnika učenja - učenci

44 % staršev meni, da ima njihov otrok svoj urnik učenja (graf 13).

Graf 13: urnik učenja - starši

Graf 14: urnik učenja - učitelji

Le 19% učiteljev meni, da imajo učenci svoj urnik učenja (graf 14). Dobra polovica (54%) učiteljev meni, da učence navajajo na urnik učenja, in sicer na naslednje načine:

- natisnejo, izdelajo jim urnik oz. ga skupaj naredijo; skupaj z njimi načrtujejo urnik učenja in šolskega dela, kot tudi naredijo mesečni mrežni načrt pridobivanja ocen in učenja;
- redno delo domačih nalog;
- poudarjanje pomembnosti sprotne utrjevanja znanja;
- težjim predmetom naj namenijo več časa, lažjim predmetom manj časa;
- učijo jih samostojnosti, spodbujanje k učenju in ustvarjanju, navajanje na pomembne informacije...
- navajajo jih, da se pri pouku pripravijo na delo, poslušajo, ponovijo, ko je naslednja ura; najprej pripravijo pripomočke, šele potem imajo odmor

3.2.5. Šolske potrebščine

Skoraj vsi učenci (nad 90% anketiranih) menijo, da redno prinašajo vse šolske potrebščine (od zvezkov do učbenikov). 62% učiteljev meni, da učenci redno prinašajo šolske potrebščine k pouku.

3.2.6. Urejenost zvezkov

85% učencev meni, da skrbijo za urejenost lastnih zvezkov. 66% staršev meni, da učenci skrbijo za svoje zvezke. Procent pri učiteljih je manjši: 42% učiteljev meni, da učenci skrbijo za urejenost svojih zvezkov. Učitelji jih navajajo z naslednjimi načini:

- reden pregled zvezkov.
- med vsako uro se jih spodbuja glede urejenosti zvezkov, pokaže dobre primere
- opozarjanje na zapis, obliko, barvo, tabelske zapise
- spodbudnimi povratnimi informacijami, pogovorom, pohvalo, smejkoti
- s strukturo učne ure
- če ni čitljivo napisana naloga, jo mora učenec popraviti.

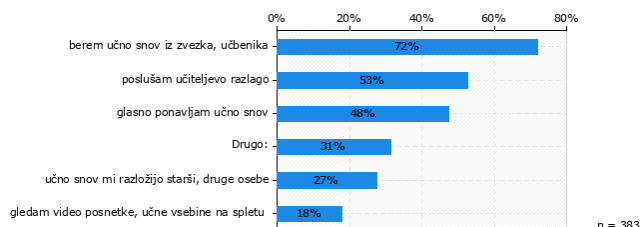
- poudarjanje, da je zvezek njihovo ogledalo in hkrati prva izbira pri učenju za spraševanja in pisne preizkuse.
- pridobijo točke pri ustnem nastopu.

3.3. Učno delo in uspeh

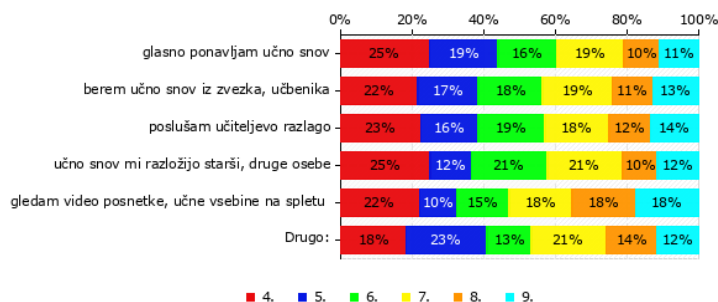
Tretji cilj je preverjal **stališča učencev glede učnega dela in uspeha**. To smo merili z vprašanji glede načina učenja, pomembnosti ocen in ugotavljanje motivacije za učni uspeh.

3.3.1. Način učenja

Učenci se učijo na različne načine: 72% učencev berejo učno snov iz učbenikov, zvezkov, 53% učencev poslušajo učiteljevo razlago. Slaba polovica učencev (48%) se uči še s glasnim ponavljanjem učne snovi.

Graf 15: načini učenja - učenci

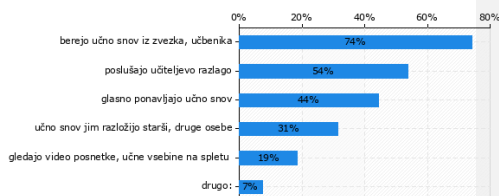
Graf 16: načini učenja (po razredih)

79% staršev meni, da se njihovi otroci učijo tako, da berejo učno snov iz zvezka in učbenika (graf 17). Okoli polovica staršev meni, da se njihovi otroci učijo tudi preko starševske (ali kakšna druga oseba) razlage učne snovi, poslušanja učiteljeve razlage.

n = 149

Graf 17: načini učenja - starši

n = 54

Graf 18: načini učenja - učitelji

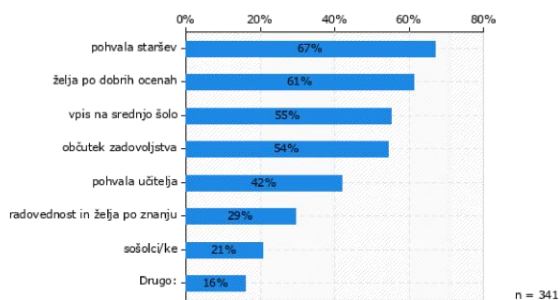
Podobnega mnenja so tudi učitelji (graf 18): 74% učiteljev je prepričanih, da se učenci večinoma učijo tako, da berejo učno snov iz zvezka in učbenika. Prav tako 54% učiteljev meni, da se učijo s poslušanjem njihove razlage in 44 % učiteljev meni, da se učijo tudi z glasnim ponavljanjem učne snovi.

3.3.2. Pomembnost ocen

Za 90% učencev so ocene in učni uspeh pomembne. Ni razlike med učenci 2. in 3. triade.

3.3.3 Motivacija za učni uspeh

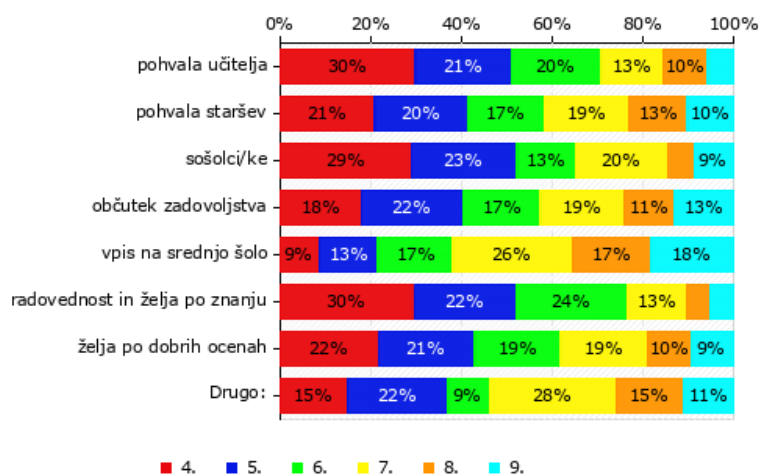
Pri vprašanju *kaj učence motivira za dober uspeh in ocene v šoli*, kar 67% učencev meni, da jih motivira pohvala staršev, 61% pa želja po dobrih ocenah (graf 19 in 20). Učencem zadnje triade je glavni motivator vpis na srednjo šolo. Pomemben je tudi občutek zadovoljstva (54% učencev).

n = 341

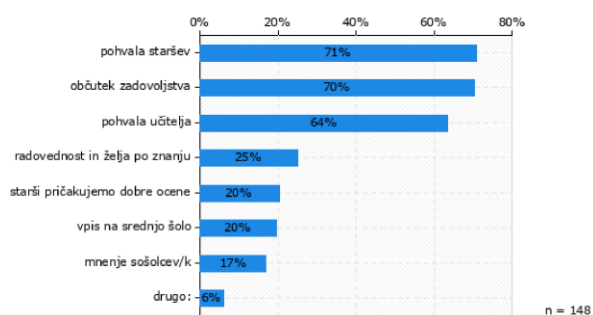
Graf 19: motivatorji za učence

Pripombe dodal [1]: Razlike med učitelji na eni strani in starši ; ter učitelji in učenci.

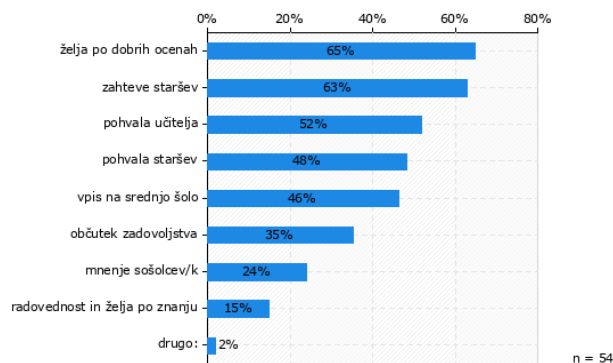
Graf 20: motivatorji za uspeh - učenci po razredih

Starši menijo, da njihove otroke najbolj motivira pohvala staršev (71%), sledi občutek zadovoljstva (70%) in pohvala učiteljev (64%).

Graf 21: motivatorji za uspeh - starši

65% učiteljev meni, da učence motivira želja po dobrih ocenah, 63% učiteljev meni, da zahteve staršev in 52% učiteljev meni, da učence motivira pohvale učiteljev.

Graf 22: motivatorji za uspeh - učitelji

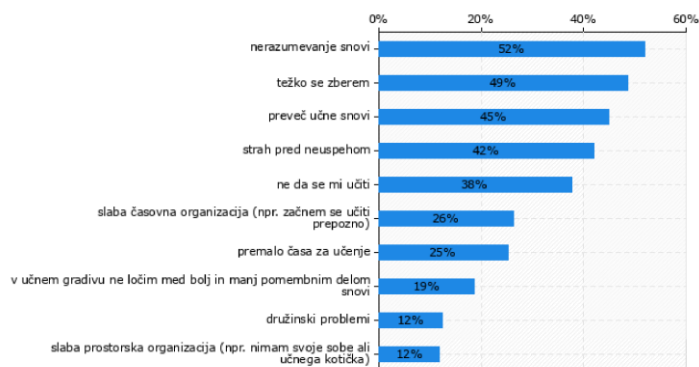
3.4. Ovire pri učenju

Četrty cilj se je nanašal na **identifikacijo ovir**, s katerimi se srečujejo učenci pri premagovanju izzivov pri učenju.

Za učence je največja ovira nerazumevanje učne snovi (52% učencev), težave s koncentracijo (49%). Učenci druge triade navajajo še strah pred neuspehom, učenci tretje triade pa nemotiviranost za učenje in preveč učne snovi (graf 23 in 24).

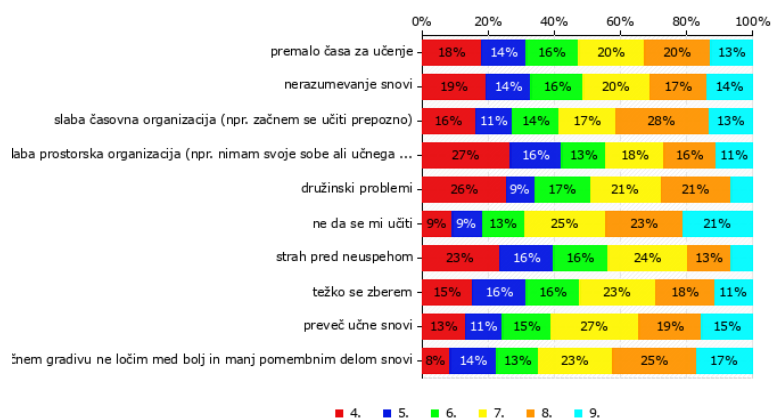
Starši so navajali različne razloge: najpogostejši razlog je nerazumevanje učne snovi (38% staršev) in težave s koncentracijo (35%).

Skoraj vsi učitelji (92%) je prepričanih, da je glavna ovira učencev pri učenju slaba časovna organizacija. 75% učiteljev meni, da je naslednja ovira nemotiviranost za učenje. Nato slaba polovica učiteljev (47%) meni, da učenci v učnem gradivu ne ločijo med bolj in manj pomembnim delom učne snovi.

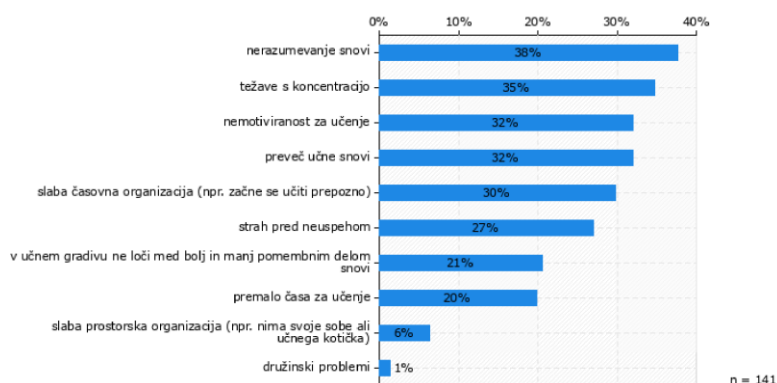

Graf 23: ovire pri učenju - učenci

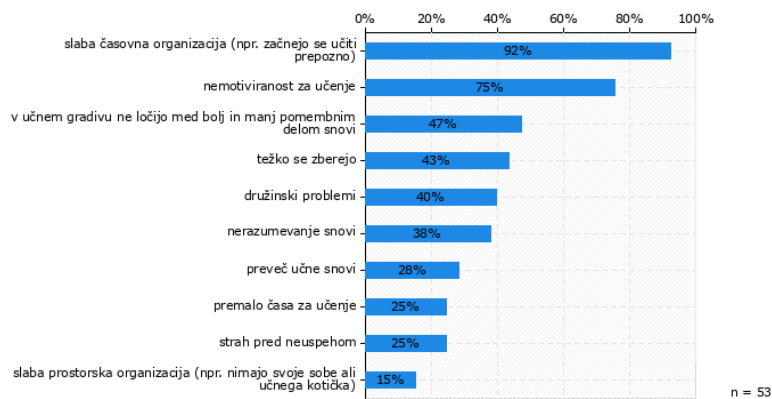
Pripombe dodal [2]: Razlika med učitelji na eni strani in starši ter učenci na drugi strani

Graf 24: ovire pri učenju - učenci po razredih

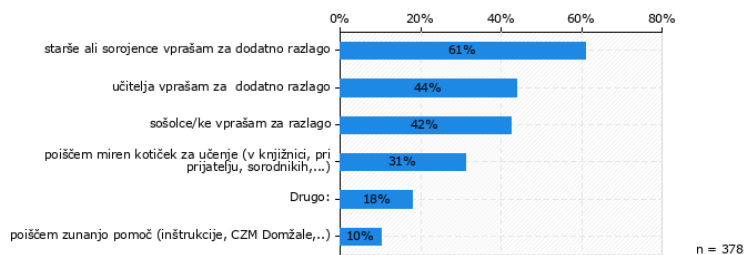
Graf 25 : ovire pri učenju - starši

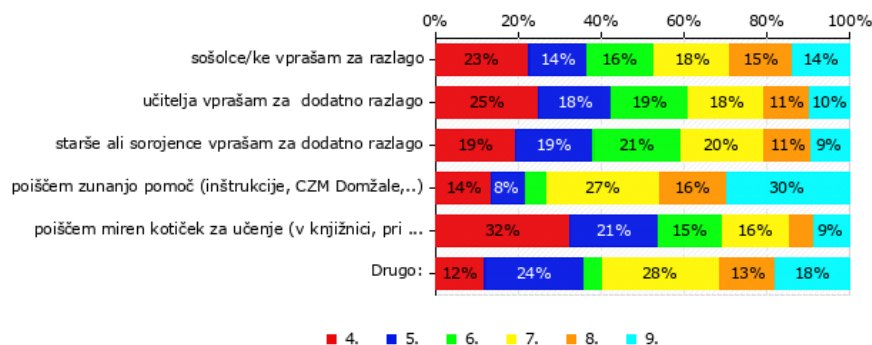
Graf 26: ovire pri učenju - učitelji

3.5. Reševanje težav med učenjem

Pri petem cilju smo **zasledovali strategije, ki vodijo učence k premagovanju različnih izzivov pri učenju**. Učenci večinoma (kar 61% anketiranih), ko naletijo na težave pri učenju, vprašajo starše ali sorojence za razlago. 44% učencev vpraša še učitelja za razlago, 42% učencev pa sošolce za dodatno razlago.

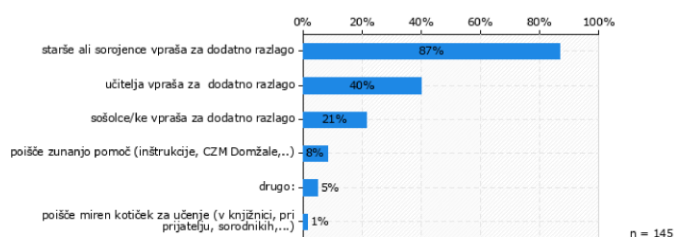

Graf 27: reševanje težav pri učenju - učenci

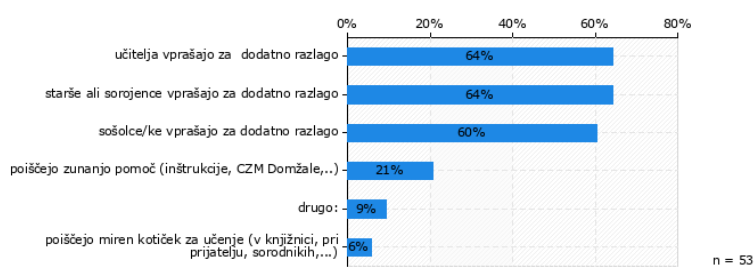
Graf 28: reševanje težav pri učenju – učenci po razredih

87% staršev meni, da njihovi otroci rešujejo težave tako, da vprašajo starše ali sorojence za dodatno razlago (graf 29).

Graf 29: reševanje težav pri učenju – starši

Učitelji menijo (okoli 60%) da učenci rešujejo težave, ki se jim pojavijo med učenjem, na naslednje načine: učitelje, sošolce, starše ali sorojence vprašajo za dodatno razlago (graf 30).

Graf 30: reševanje težav pri učenju – učitelji

4. UGOTOVITVE IN POGLED NAPREJ

Zanimale so nas učne navade naših učencev, kar je bil tudi prvi zastavljeni cilj samoevalvacije. Rezultati kažejo, da obstaja pomemben razkorak doživljanja učnih navad med učenci in učitelji, pa tudi starši.

Večina učencev meni, da ima razvite redne učne navade, pri čemer se ta odstotek niža z naraščanjem starosti. Tako kar 73% učencev meni, da imajo redne učne navade - v drugi triadi je kar 89% učencev prepričanih, da imajo redne učne navade, v tretji triadi pa 56% učencev. Z naraščanjem starosti učenci sami zaznavajo, da pri njih padajo redne oz. dobre učne navade.

Podobno menijo tudi starši, saj 69% staršev meni, da imajo njihovi otroci redne učne navade. Tudi starši večinoma menijo, da imajo učenci (otroci) dobro razvite učne navade, učitelji pa izražajo drugačno mnenje, saj le 21% učiteljev meni, da imajo učenci redne učne navade.

Ta razkorak lahko pripišemo več dejavnikom:

- Različen pogled na to, kaj so dobre učne navade - starši in učenci na primer lahko kot dobre učne navade razumejo redno izpolnjevanje naloge medtem ko učitelji dobre učne navade lahko povezujejo z doseganjem rezultatov pri ocenjevanju ali (tudi) vedenjem učenca v razredu.

- Učitelji imajo morda širši vpogled v učne navade učencev, saj z delom, opazovanjem in interakcijo z učenci v šoli drugače zaznajo odziv učencev kot starši v domačem okolju. Starši učne navade prepoznavajo v domači situaciji, z opazovanjem učenčevega dela doma (ki ni nujno učinkovito), preko pogovorov z otroki... Hkrati pa učenci pa izhajajo iz svoje izkušnje in nimajo celovitega pogleda, saj ne razumejo povezanosti dobrih učnih navad z uspešnim delom (morda dobre učne navade povezujejo z dobrimi ocenami).

- »Padec« deleža učencev, ki poročajo dobro razvitih učnih navadah pri starejših učencih je povezan tudi z razvojnimi dejavniki – mlajši učenci imajo večjo potrebo po tem da sledijo rutini, navodilom staršev, učiteljev..., medtem ko starejši učenci lahko začnejo uveljavljati drugačne učne stile, kar se morda ne ujema vedno s predstavami odraslih o učinkovitih učnih navadah ali pa učne navade *pobegnejo*, saj imajo učenci druge interese.

Drugi cilj anketnega vprašalnika je bil **ugotoviti organizacijo učencev glede učnega dela.**

Pridobljeni podatki kažejo razliko glede zaznavanja učnih navad učencev v primerjavi z zaznavanjem učiteljev in staršev, zlasti v zvezi z **doslednostjo pri pravočasnem učenju.**

Rezultati o organizaciji učencev glede učnega dela kažejo na pomembne razlike v starosti. Z naraščanjem starosti **sprotno učenje** pada.

Starši imajo v primerjavi z učitelji nekoliko bolj pozitivno mnenje o učnih navadah otrok. Medtem ko 41 % staršev meni, da se njihov otrok uči pravočasno, večji odstotek učiteljev (93 %) meni, da se le nekateri učenci vsak dan učijo pravočasno. Tudi v tem kriteriju prihaja do

razlik v zaznavanju pravočasnega učenja med učitelji in starši, kar lahko ponovno pripišemo ali temu, da so učitelji bolj kritični ali pa imajo drugačne standarde za to, kaj je pravočasno učenje.

»Upadanje« sprotnega učenja s starostjo je morda smiselno naslavljeni tudi z doslednim razvijanjem učnih navad v obdobju, ko so učenci za to bolj dojemljivi – torej na začetku izobraževalne poti. Pri tem je pomembno izpostaviti tudi sodelovalen pristop in dobro komunikacijo med učitelji, učenci in starši, saj je tako lažje uskladiti pričakovanja in spodbujanje dobrih učnih navad.

Rezultati glede **porabe časa za šolske obveznosti** kažejo, da tako učenci kot učitelji in starši menijo, da se otroci v povprečju učijo 30 minut do 1 ure na dan.

Izstopa podatek pri osmošolcih, kjer kar 47% vseh osmošolcev navaja, da doma nič ne delajo za šolo ter podatek pri sedmošolcih, kjer učenci navajajo, da za šolsko delo porabijo več kot dve uri.

Podatki kažejo, da skoraj polovica učencev osmega razreda poroča, da doma sploh ne dela za šolo (ne dela domačih nalog, se ne uči, ne opravi obveznosti za naslednji dan...). Razlogov je lahko veliko: pomanjkanje motivacije, nezainteresiranost za učenje, težave z upravljanjem časa, nerazumevanje snovi, razvojni dejavniki ter drugi zunanji dejavniki... Vsekakor pa je to področje, ki ga je v nadaljevanju pomembno podrobneje opredeliti, saj *nedelo* kaže na težave pri učni uspešnosti ter šibko pripravljenost na nadaljnje učne/šolske korake (izzive). V nadaljevanju bi potrebovali ciljno usmerjene aktivnosti za dvig motivacije, morda strategije za upravljanje s časom, vodenje ter spodbujanje pozitivnega odnosa do učenja.

Nasprotno pa rezultati kažejo, da se sedmošolci doma bolj posvečajo šolskemu delu, kar bi lahko povezali z višjimi ambicijami, večjo delovno obremenitvijo, individualnim delovnimi navadami,... ali pa (glede na trenutno znane učne rezultate sedmošolcev) s šibkim predznanjem, nizko učno uspešnostjo in posledično več učenja za doseganje (minimalnih) ciljev.

Eno od pomembnih točk glede organizacije učenja je tudi **uporaba urnika učenja**. Tretjina učencev (34%) meni, da imajo svoj urnik učenja: 47% učencev druge triade in 20% učencev tretje triade. Iz podatkov je tudi razvidno, da se med učenci, ki so poročali, da imajo svoj urnik za učenje, tega drži le polovica, druga polovica pa se ga včasih drži.

Razloge lahko ponovno pripišemo različnim dejavnikom, predvidoma pa so ti povezani s pomanjkanjem (delovne) discipline in drugimi pomembni zunanji dejavniki (prosti čas, treningi, druženje)...

Ponovno so tudi opazne razlike v zaznavanju uporabe urnikov med starši in učitelji. Medtem ko 44 % staršev meni, da ima njihov otrok urnik za učenje, se s tem strinja le 19 % učiteljev, kar kaže na razkorak med domačim in šolskim okoljem glede zavedanja in izvajanja individualnih urnikov med učenci.

Možno je, da se starši ne zavedajo, v kolikšni meri se njihov otrok drži določenega urnika, ali pa med starši in učitelji prihaja do nesoglasij glede učnih navad in rutine učencev.

Razlike so tudi pri dojemanju prinašanja **šolskih potrebščin**, kjer se razlika pojavi med zaznavanjem učiteljev in učencev: več kot 90% učencev meni, da redno prinašajo svoje šolske potrebščine, medtem ko tako meni le 62% učiteljev.

Podobno je tudi glede **skrbí za urejenost zvezkov**: 85% učencev meni, da skrbijo za urejenost lastnih zvezkov, odstotek staršev je malo manjši - 66% staršev meni, da njihovi otroci skrbijo za svoje zvezke, medtem pa le 42% učiteljev meni, da učenci skrbijo za urejenost svojih zvezkov.

Razlogi za razkorak in razlike v dojemanju med starši, učitelji in učenci so seveda različni, vendar pa se verjetno lahko tudi v tej točki osredotočimo na razliko v pričakovanji ter omejenim vpogledom v vedenje in delovanje učencev zunaj šole s strani učiteljev ter podobno, v odzivanje, sodelovanje in delovanje učencev (otrok) znotraj šole s strani staršev. Učenci morda precenjujejo svoje upoštevanje urnikov, prinašanje šolskih potrebščin in skrb za urejenost svojih zvezkov. Starši lahko na podlagi občasnih opazovanj predvidevajo, da ima njihov otrok urnik in da skrbijo za urejenost zvezkov. Medtem ko učitelji na podlagi opazovanj in interakcij v razredu morda bolje ali drugače razumejo učne navade učencev, prinašanje šolskih potrebščin in skrb za urejenost zvezkov.

Kaj predlagamo:

- več komunikacije in sodelovanja med učenci, starši in učitelji glede učnih navad in rutine učencev,
- podpora staršem o pomenu strukturiranih urnikov ter zagotavljanje virov in smernic za njihovo oblikovanje,
- ciljno ponujanje strategij za spretnosti upravljanja s časom ter strategije za načrtovanje urnika učenja (učenje učenja, razredne ure na temo, učne ure pri predmetu).

Tretji cilj je preverjal **stališča učencev glede učnega dela in uspeha**.

Anketna vprašanja so se osredotočila na načine učenja. Rezultati kažejo, da se večina učencev, kar opažajo tako učenci kot tudi starši in učitelji, uči tako, da berejo učno snov v zvezku / učbeniku ter s poslušanjem razlage.

Rezultati kažejo tudi, da so večini učencev ocene in učni uspeh pomembne.

Pri ugotavljanju **motivacije za doseganje dobrega uspeha in ocen** v šoli se je izkazalo, da večino učencev (67%) najbolj motivira pohvala staršev, 61% pa želja po dobrih ocenah. Učencem zadnje triade je glavni motivator vpis na srednjo šolo. Pomemben je tudi občutek zadovoljstva (54% učencev).

Tudi starši v veliki večini menijo, da otroke najbolj motivira njihova pohvala ter občutek zadovoljstva in potrditve s strani učiteljev.

Več kot polovica (65%) učiteljev meni, da učence motivira želja po dobrih ocenah, 63% učiteljev pa meni, da zahteve (torej ne pohvale) staršev ter pohvala učiteljev.

Najpomembnejši motivacijski dejavnik za učence so pohvale staršev ter želja po doseganju dobrih ocen, kar kaže na pomemben vpliv starševske spodbude in učnih dosežkov na motivacijo učencev.

Doseganje dobrega uspeha je zaradi vpliva na vpis v srednje šole najpomembnejši dejavnik motivacije pri učencih zadnje triade.

Starši večinoma menijo, da njihove otroke najbolj motivira njihova pohvala, pohvala učiteljev ter občutek zadovoljstva in potrditve. To lahko kaže tudi na to, da se starši zavedajo svoje pozitivne vloge v pri razvijanju motivacije svojih otrok za dober učni uspeh.

Učitelji prepoznavajo vpliv starševskih pričakovanj (zahtev) kot motivacijskega dejavnika za učence ter prepoznavajo tudi pomen njihove pohvale pri motiviranju učencev, čeprav v nekoliko manjši meri v primerjavi z drugimi dejavniki.

Podatki kažejo, da na motivacijo vpliva več dejavnikov: spodbuda staršev, učni cilji, želje za prihodnost, odnosi med učitelji in učenci ter osebno zadovoljstvo. Pri tem je pomembno poudariti, da je zunanja potrditev (učni uspeh, pohvale...) pomemben motivacijski dejavnik za doseganje učnega uspeha. Hkrati pa k oblikovanju delovnih navad, odnosa do učenja in znanja, pomembno vplivajo tudi notranji dejavniki, kot sta občutek zadovoljstva in osebne izpolnitve.

Četrty cilj se je navezoval na **identifikacijo ovir, s katerimi se srečujejo učenci pri premagovanju izzivov pri učenju.**

Za približno polovico učencev je največja ovira pri premagovanju ovir (izzivov) pri učenju **nerazumevanje učne snovi** (52% učencev), težave s koncentracijo (49%), pomanjkanje motivacije za učenje in občutek preobremenjenosti zaradi količine snovi. Učenci druge triade navajajo še strah pred neuspehom, učenci tretje triade pa nemotiviranost za učenje in preveč učne snovi.

Ovire, ki so se izkazale kot najbolj pomembne, predstavljajo tako učno področje kot tudi notranje (psihološke) dejavnike.

Starši ovire pri učenju pripisujejo predvsem nerazumevanju snovi in težavam s koncentracijo. Starši so bolj usmerjeni na učne težave oz. težave glede doseganja učnih ciljev in ne toliko na notranje dejavnike, ki vplivajo na učenje.

Izkazalo se je, da imajo učitelji precej drugačen pogleda na ovire pri učenju učencev. Večina, več kot 90% jih namreč meni, da je glavna ovira, s katero se soočajo učenci, slaba organizacija časa, kar na eni strani kaže na to, da so učitelji mnenja, da so spretnosti organizacije ključni dejavnik za doseganje uspeha. V večini učitelji tudi menijo, da je pomembno oviro učencem predstavlja pomanjkanje motivacije za učenje (75 %), približno polovica anketiranih učiteljev pa tudi meni, da imajo učenci težave pri prepoznavanju bistvenih vsebin v gradivu.

Učitelji le v majhni meri zaznavajo strah pred neuspehom, ki ga kot pomembnega navajajo učenci.

Pomemben podatek se je izpostavil tudi pri odgovorih četrtošolcev, ki v večji meri kot ostali razredi navajajo slabo prostorsko organizacijo (nimajo prostora za učenje...) in družinske težave kot pomembno oviro pri učenju. Morda to kaže tudi na odstopanja v socialno ekonomskem statusu.

Pri petem cilju **smo zasledovali strategije, ki vodijo učence k premagovanju različnih izzivov pri učenju.**

Učenci večinoma (61%), ko naletijo na težave pri učenju, za razlago / pomoč vprašajo starše ali sorojence, 44% učencev se obrne na učitelja, 42% učencev pa se za pomoč obrne na sošolce.

Večina staršev (87%) staršev meni, da njihovi otroci rešujejo težave tako, da vprašajo starše ali sorojence za dodatno razlago. Učitelji menijo (okoli 60%) da učenci rešujejo težave, ki se jim pojavijo med učenjem, na naslednje načine: učitelje, sošolce, starše ali sorojence vprašajo za dodatno razlago.

Iz podatkov je razvidno, katere so tiste podporne mreže, ki jih učenci uporabijo, ko naletijo na učne težave. Starši večinoma menijo, da njihovi otroci ob učnih težavah iščejo pojasnila predvsem pri njih ali njihovih sorojencih (87 %), kar kaže, da se starši dojemajo kot glavni vir podpore pri učnih težavah svojih otrok, kar daje tudi občutek, da so starši »preplavljeni« s šolskim delom otrok in čutijo preobremenjenost, preveliko vpletenost v šolsko delo svojih otrok. Hkrati pa to na eni strani lahko kaže na dobro podporno mrežo v domačem okolju, na drugi strani pa morda tudi na pomanjkanje učenja samostojnosti in odgovornosti za reševanje težav. Morda izraža tudi *pretirano* potrebo po zaščiti in nudenju varnosti otroku in nenazadnje tudi potrebo uresničevanja cilja dobrih ocen.

Velik del učencev (malo manj kot polovica) se vseeno obrne tudi na svoje učitelje, velik del pa podporo najde tudi v vrstniški skupini prijateljev ali sošolcev.

Pri tem pa je vseeno pomembno poudariti, da tako velika vloga staršev na določen način predstavlja prepreko pri razvijanju odgovornosti in samostojnosti učencev, zato je pomembno podpirati usmerjanje otrok k temu, da je prav, če poiščejo pomoč pri učiteljih in vrstnikih.

Za to je potrebno ustvarjanje sodelovalnega vzdušja v šoli in oddelkih.

Hkrati pa imajo tudi učitelji pomembno vlogo pri »učenju« staršev, kako naj nudijo pomoč svojim otrokom – ne le pri učenju ampak iskanju načinov, kako naj se učenja lotijo sami. Učitelji jih pri tem lahko usmerijo – sodelovanje med starši, učitelji in učenci pa je ključnega pomena za oblikovanje celostnega sistema podpore otrok.

5. POVZETEK

Letošnje samoevalvacijsko poročilo je prvo izmed treh, ki še sledijo v prihodnjih letih. Namen letošnjega poročila je pregled stanja in na podlagi tega prenos ugotovitev v prakso in s tem vnos sprememb, ki bodo povzročile izboljšanje stanja.

Ugotavljamo, da med učenci, starši in učitelji obstajajo velike razlike v dojemanju učnih navad, zlasti glede razvijanja rednih učnih navad in količine časa, namenjenega šolskemu delu, bistvena razlika je predvsem med zaznavanjem učnih navad s strani učiteljev na eni in staršev ter učencev na drugi strani. Če izhajamo iz velikega razkoraka med doživljanjem učencev in učiteljev je pomembno, da se v nadaljevanju osredotočimo na skupno razumevanje pričakovanj ter iskanje načinov za podporo učencem pri razvijanju učnih navad, zagotavljanje virov in smernic za učne navade ter sprotno evalvacijo učinkovitosti učnih navad. Gre za vsebine, ki so v 2. triadi dobro zastopane, v 3. triadi pa deluje, kot da jih učenci z vsakim prestopom v višji razred bolj pozabijo.

Smiselno je ciljno ponujanje strategij za spretnosti upravljanja s časom ter strategije za načrtovanje urnika učenja (učenje učenja).

Najpomembnejši motivacijski dejavnik za doseganje dobrega učnega se je izkazala pohvala. Na motivacijo učencev vpliva več dejavnikov. Zunanja potrditev (učni uspeh, pohvale...) je pomemben motivacijski dejavnik glede splošne motivacije za doseganje učnega uspeha ter s tem za razvoj delovnih navad, notranji dejavniki (občutek zadovoljstva in osebne izpolnitve) pa pomembno vplivajo na odnos do učenja in znanja.

Učenci, starši in učitelji ugotavljajo različne ovire pri učenju, vključno s težavami pri razumevanju, težavami s koncentracijo, strahom pred neuspehom, težavami pri upravljanju časa in pomanjkanjem motivacije. Bistvena razlika se je izkazala pri odgovorih učiteljev, saj jih večina meni, da je glavna ovira učencev slaba organizacija učenja.

V praksi to pomeni, da bi bilo potrebno izvajati diferencirane učne strategije, usmerjene na različne učne potrebe ter zagotavljanje ciljno usmerjene podpore učencem, ki se soočajo z ovirami. Smiselno bi bilo ponuditi delavnice o učnih strategijah, upravljanju časa ter nenazadnje tudi krepitvi samozavesti in odpornosti na stres.

Učenci se pri soočanju z učnimi težavami v prvi vrsti zanašajo na družinske podporne mreže, Učitelji in starši imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju usmerjanja in pomoči, zato je pomembno sodelovanje med domačim in šolskim okoljem, hkrati pa je potrebno spodbujati sodelovanje učencev z učitelji in vrstniki za dodatno podporo in usmerjanje.

Za zaključek: razumevanje stališč učencev o njihovih učnih izkušnjah, potrebah in težavah je smiselno razumeti kot način za učinkovito obravnavanje njihovih potreb, spodbujanje učnega okolja ter usklajevanje različnih pričakovanj in spodbujanje spodbudnega učnega okolja. S tem tudi omogočimo oblikovanje ciljnih strategij podpore, ki ga je možno oblikovati le s prepoznavanjem vloge in pomembnosti posameznih deležnikov v procesu učenja.

5. LITERATURA

Maretič Požarnik, B. (1988). *Dejavniki in metode uspešnega učenja*. Ljubljana: Filozofska fakulteta Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

<https://www.frana-metelka-skocjan.si/oblike-pomoi/>

<http://www.o-ivanjgovci.mb.edus.si/www.os-ivanjgovci.si/spletna-stran/index.php/ol-slube/sss/novice-ss/1255-une-navade.html>

http://psiholoska-obzorja.si/arhiv_clanki/2010_2/regent.pdf

http://psiholoska-obzorja.si/arhiv_clanki/2007_3/marianovic.pdf

Vprašalnik Maretič Požarnik (20 trditev, da/ne)

http://www.ucne-tezave.si/files/2016/10/Ucne_tezave_v_OS_monografija.pdf

POMOČ:

<https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4202004810.pdf>

6. PRILOGA

CILJ 1: Ugotoviti subjektivno doživljanje učnih navad

1. Se ti zdi, da imaš **redne učne navade** (redno delaš domačo nalogo, ponavljaš snov za prejšnji oz. naslednji dan...)? DA NE

CILJ 2: Ugotoviti časovno organizacijo učencev.

2. Ali se učiš vsak dan **sproti**? DA NE

3. Koliko **časa na dan** porabiš za **šolske obveznosti** (domača naloga, ponavljanje snovi,...)?

- Doma nič ne delam za šolo
- manj kot 30 minut
- 30 minut do 1 uro
- 1 do 2 uri
- več kot 2 uri

4. Koliko časa prej se začneš učiti za **pisno ocenjevanje** znanja?

- Nič se ne učim
- Manj kot 1 dan prej oz. 1 dan prej
- 2-4 dni prej
- 1 teden prej
- Več kot 1 teden

5. Koliko časa prej se začneš učiti za **ustno ocenjevanje** znanja?

- Nič se ne učim
- Manj kot 1 dan prej oz. 1 dan prej
- 2-4 dni prej
- 1 teden prej
- Več kot 1 teden

6. Ali imaš določen urnik za učenje in domače naloge?

- Da
- Ne

Če Da: ali delaš za šolo po urniku? DA NE VČAIH

CILJ3: Ugotoviti organiziranost in skrb učencev glede učnega dela in uspeha.

7. Ali k pouku redno prinašaš šolske potrebščine?:

- DZ: DA NE

- Zvezki: DA NE

- Učbeniki: DA NE

- Puščica: DA NE

8. Ali skrbiš za urejenost svojih zvezkov (čitljivo, pravilno zapisano, podčrtano...)? DA NE

9. Na kakšen način se najpogosteje učiš? (možnih je več odgovorov)

- glasno ponavljam učno snov
- berem učno snov iz učbenika, iz zvezkov
- poslušam učiteljevo razlago
- učno snov mi razložijo starši, druge osebe
- gledam video posnetke, učne vsebine na spletu (youtube, spletne strani,...)
- drugo (prosim navedi): _____

10. Ali so ti dober uspeh, dobre ocene pomembne? DA NE

11. Če DA: kaj te motivira, da si prizadevaš za dobre ocene in uspeh v šoli? (možnih več odgovorov)

- pohvala učitelja
- pohvala staršev
- sošolci/ke
- občutek zadovoljstva
- vpis na srednjo šolo
- radovednost in želja po znanju
- želja po dobrih ocenah
- drugo (zapiši: __)

CILJ 4 in CILJ 5: Ugotoviti ovire in strategije za premagovanje izzivov pri učenju // S katerimi ovirami se srečujejo...

12. Kaj te ovira pri učenju? (možnih več odgovorov)

- premalo časa za učenje
- nerazumevanje snovi
- slaba časovna organizacija (začnem se učiti prepozno, določim si premalo dni za učenje,...)
- slaba prostorska organizacija (nimam svoje sobe ali učnega kotička)
- družinski problemi
- ne da se mi učiti
- strah pred neuspehom
- težko se zberem
- preveč učne snovi
- v učnem gradivu ne ločim med bolj in manj pomembnim delom snovi

13. Kako rešuješ težave, ki se ti pojavijo med učenjem? (možnih več odgovorov)

- sošolce/ke vprašam za razlago
- učitelja vprašam za dodatno razlago
- starše ali sorojence vprašam za dodatno razlago
- poiščem zunanjo pomoč (inštrukcije, CZM Domžale,...)

- poiščem miren kotiček za učenje (v knjižnici, pri prijatelju, sorodnikih,...)
- drugo: _____

6.1. Vprašanja za učence

Kateri razred obiskuješ?

Spol? M Ž

1. Se ti zdi, da imaš **redne učne navade** (redno delaš domačo nalogo, ponavljaš snov za prejšnji oz. naslednji dan...)? DA NE

2. Ali se učiš vsak dan **sproti**? DA NE

3. Koliko **časa na dan** porabiš za **šolske obveznosti** (domača naloga, ponavljanje snovi,...)?

- Doma nič ne delam za šolo
- manj kot 30 minut
- 30 minut do 1 uro
- 1 do 2 uri
- več kot 2 uri

4. Koliko časa prej se začneš učiti za **pisno ocenjevanje** znanja?

- Nič se ne učim
- Manj kot 1 dan prej oz. 1 dan prej
- 2-4 dni prej
- 1 teden prej
- Več kot 1 teden

5. Koliko časa prej se začneš učiti za **ustno ocenjevanje** znanja?

- Nič se ne učim
- Manj kot 1 dan prej oz. 1 dan prej
- 2-4 dni prej
- 1 teden prej
- Več kot 1 teden

6. Ali imaš določen **urnik** za učenje in domače naloge?

- Da
- Ne

Če Da: ali delaš za šolo po urniku? DA NE VČAIH

7. Ali k pouku redno prinašaš šolske potrebščine?:

- DZ: DA NE

- Zvezki: DA NE

- Učbeniki: DA NE

- Puščica: DA NE

8. Ali skrbiš za **urejenost** svojih zvezkov (čitljivo, pravilno zapisano, podčrtano...)? DA NE

9. Na kakšen **način** se najpogosteje učiš? (možnih je več odgovorov)

- glasno ponavljam učno snov
- berem učno snov iz učbenika, iz zvezkov
- poslušam učiteljevo razlago
- učno snov mi razložijo starši, druge osebe
- gledam video posnetke, učne vsebine na spletu (youtube, spletne strani,...)
- drugo (prosim navedi): _____

10. Ali so ti **dober uspeh**, dobre ocene pomembne? DA NE

11. Če DA: kaj te **motivira**, da si prizadevaš za dobre ocene in uspeh v šoli? (možnih več odgovorov)

- pohvala učitelja
- pohvala staršev
- sošolci/ke
- občutek zadovoljstva
- vpis na srednjo šolo
- radovednost in želja po znanju
- želja po dobrih ocenah
- drugo (zapiši: __)

12. Kaj te **ovira** pri učenju? (možnih več odgovorov)

- premalo časa za učenje
- nerazumevanje snovi
- slaba časovna organizacija (začnem se učiti prepozno, določim si premalo dni za učenje,...)
- slaba prostorska organizacija (nimam svoje sobe ali učnega kotička)
- družinski problemi
- ne da se mi učiti
- strah pred neuspehom
- težko se zberem
- preveč učne snovi
- v učnem gradivu ne ločim med bolj in manj pomembnim delom snovi

13. Kako **rešuješ težave**, ki se ti pojavijo med učenjem? (možnih več odgovorov)

- sošolce/ke vprašam za razlago
- učitelja vprašam za dodatno razlago
- starše ali sorojence vprašam za dodatno razlago
- poiščem zunanjo pomoč (inštrukcije, CZM Domžale,...)
- poiščem miren kotiček za učenje (v knjižnici, pri prijatelju, sorodnikih,...)
- drugo: _____

6.2. Vprašanja za učitelje

Obkroži: Učitelj / razrednik (katerega razreda?)

1. Se vam zdi, da imajo učenci redne učne navade (redno delajo domačo nalogo, redno ponavljajo učno snov)? DA NE

2. Ali se učenci učijo vsak dan sproti? Nobeden nekateri večina vsi

3. Koliko časa na dan mislite, da učenci porabijo za šolske obveznosti (domača naloga, ponavljanje snovi,...)?

- Doma nič ne delajo za šolo
- manj kot 30 minut
- 30 minut do 1 uro
- 1 do 2 uri
- več kot 2 uri

4. Koliko časa prej se začnejo učenci učiti za pisno ocenjevanje znanja?

- Nič se ne učijo
- Manj kot 1 dan prej oz. 1 dan prej
- 2-4 dni prej
- 1 teden prej
- Več kot 1 teden

5. Koliko časa prej se začnejo učenci učiti za ustno ocenjevanje znanja?

- Nič se ne učijo
- Manj kot 1 dan prej oz. 1 dan prej
- 2-4 dni prej
- 1 teden prej
- Več kot 1 teden

5. Ali imajo učenci določen urnik za učenje in domače naloge?

- Da
- Ne

6. Ali jih pri pouku navajate, da imajo urnik učenja? DA NE

Če DA, kako jih navajate na urnik učenja: _____

7. Ali k pouku redno prinašajo šolske potrebščine? DA NE

8. Ali učenci skrbijo za urejenost svojih zvezkov (čitljivo, pravilno zapisano, podčrtano...)? DA NE

Če DA, Kako jih spodbujate, da imajo urejene zvezke: _____

9. Na kakšen način se učenci najpogosteje učijo? (možnih je več odgovorov)

- glasno ponavljajo učno snov
- branje iz učbenika, iz zvezkov
- poslušanje učiteljeve razlage
- razlaga staršev, drugih oseb
- gledanje video posnetke, učnih vsebin na spletu (youtube, različne spletne strani ,...)
- drugo (prosim navedi): _____

10. Kaj učenca motivira, da si prizadeva za dobre ocene in uspeh v šoli? (možnih več odgovorov)

- pohvala učitelja
- pohvala staršev
- zahteve staršev
- sošolci
- občutek zadovoljstva
- vpis na srednjo šolo
- radovednost in želja po znanju
- želja po dobrih ocenah
- drugo: _____

11. Kaj učenca ovira pri učenju? (možnih več odgovorov)

- premalo časa za učenje
- nerazumevanje snovi
- slaba časovna organizacija (začnejo se učiti prepozno, določijo si premalo dni za učenje,...)
- slaba prostorska organizacija (nimajo svoje sobe ali učnega kotička...)
- družinski problemi
- nemotiviranost za učenje
- strah pred neuspehom
- težko se zberejo
- v učnem gradivu ne ločijo med bolj in manj pomembnim delom snovi
- preveč učne snovi

12. Kako učenci rešujejo težave, ki se jim pojavijo med učenjem? (možnih več odgovorov)

- sošolce/ke vprašajo za dodatno razlago
- učitelja vprašajo za dodatno razlago
- starše ali sorojence vprašajo za dodatno razlago
- poiščejo zunanjo pomoč (inštrukcije, CZM Domžale,...)
- poiščejo miren kotiček za učenje (v knjižnici, pri prijatelju, sorodnikih,...)
- Drugo: _____

6.3. Vprašanja za starše

1. Ali vaš otrok pomaga pri hišnih opravilih? DA NE

Če, DA: pri čem pomaga? (možnih več odgovorov)

- Pospravljanje sobe
- Pomivanje posode
- Odnajanje smeti
- Čiščenje (sesanje tal,...)

2. Se vam zdi, da ima vaš otrok redne učne navade (redno dela domačo nalogo, ponavlja snov za prejšnji oz. naslednji dan...)? DA NE

3. Ali se vaš otrok uči vsak dan sproti? DA NE

4. Koliko časa na dan vaš otrok porabi za šolske obveznosti (domača naloga, ponavljanje snovi,...)?

- Doma nič ne dela za šolo
- manj kot 30 minut
- 30 minut do 1 uro
- 1 do 2 uri
- več kot 2 uri

5. Koliko časa prej se začne vaš otrok učiti za pisno ali ustno preverjanje oz. ocenjevanje znanja?

- Nič se ne uči
- Manj kot 1 dan prej oz. 1 dan prej
- 2-4 dni prej
- 1 teden prej
- Več kot 1 teden

6. Ali ima vaš otrok določen urnik za učenje in domače naloge?

- Da.
- Včasih
- Ne

7. Ali vaš otrok skrbi za urejenost svojih zvezkov (čitljivo, pravilno zapisano, podčrtano...)? DA NE

8. Na kakšen način se najpogosteje vaš otrok uči? (možnih je več odgovorov)

- bere učno snov iz učbenika, iz zvezkov
- posluša učiteljevo razlago
- učno snov mu mi razložimo ali kakšna druga oseba
- gleda video posnetke, učne vsebine na spletu (youtube, spletne strani učim se, MK, tik tok,...)
- drugo (prosim navedite): _____

9. Kaj vašega otroka motivira, da si prizadeva za dobre ocene in uspeh v šoli? (možnih več odgovorov)

- pohvala učitelja
- pohvala staršev
- notranji občutek zadovoljstva
- skrb za vpis na srednjo šolo (predvsem za učence od 7.-9.razreda)
- radovednost in želja po znanju
- starši pričakujemo dobre ocene
- drugo: _____

10. Kaj vašega otroka ovira pri učenju? (možnih več odgovorov)

- premalo časa za učenje
- nerazumevanje snovi
- slaba časovna organizacija (začne se učiti prepozno, določi si premalo dni za učenje,...)
- slaba prostorska organizacija (nima svoje sobe ali učnega kotička)
- družinski problemi
- nemotiviranost za učenje
- strah pred neuspehom
- težave s koncentracijo (težko se zbere)

11. Kako vaš otrok rešuje težave, ki se mu pojavijo med učenjem? (možnih več odgovorov)

- učitelja vpraša za dodatno razlago
- starše vpraša za dodatno razlago
- poišče zunanjo pomoč (instrukcije, CZM Domžale,...)
- poišče miren kotiček za učenje (v knjižnici, pri prijatelju, sorodnikih,...)
- Drugo: _____